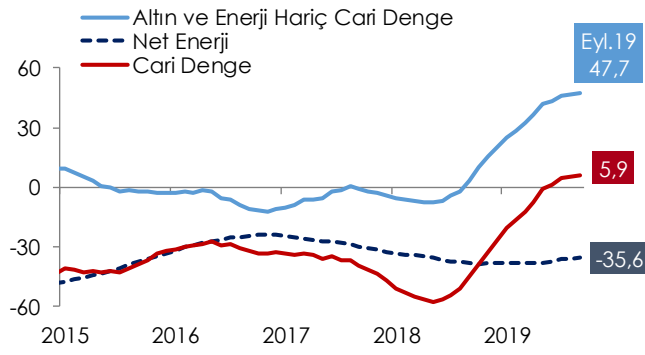

Cari İşlemler Dengesi Eylül ayında 2,5 milyar dolar fazla verdi.

Üçüncü çeyrekte fazla vermeye devam eden cari denge geçen yılın Eylül ayında da fazla vermişti. Eylül ayında cari işlemler dengesinin fazla vermesinde turizm gelirlerinin yüzde 22 oranındaki artışı ile hizmetler dengesi fazlasının etkili olduğu görülmekte.

Yıllık Cari İşlemler Dengesi 5,9 milyar dolar fazlaya yükseldi. 12 aylık kümülatif verilere göre cari denge Eylül 2018'de 45,3 milyar dolar açık verirken bu yıl 5,9 milyar dolar fazla verdi. Böylece cari fazla yeni rekor seviyesine çıkmış oldu.

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

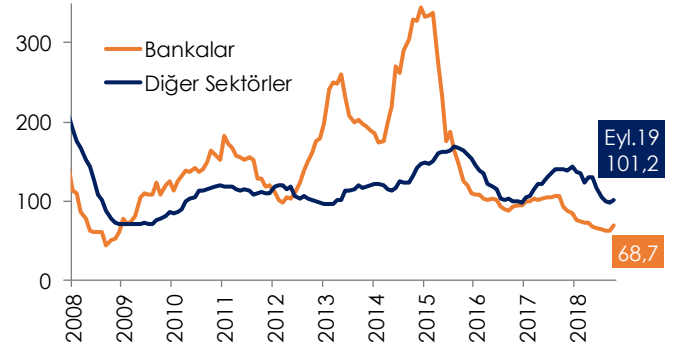
Finans hesabının alt kalemlerinde doğrudan yatırımlarda sadece 8 milyon dolar net giriş olurken, portföy yatırımlarında da 144 milyon dolarlık sermaye girişi gerçekleşti. Diğer yatırımlarda 832 milyon dolarlık net sermaye çıkışı izlenirken alt kalemlerinde yurt içi yerleşiklerin mevduatları aracılığı ile 2,5 milyar dolar tutarında çıkış gerçekleştiği dikkat çekerken, 376 milyon dolarlık net kredi ödemesi ve ticari krediler yolu ile 1,26 milyar dolarlık giriş gerçekleşti.

Doğrudan yatırım girişi Eylül ayında 187 milyon dolara gerilerken geçen yılın aynı döneminde 1,2 milyar dolarlık giriş gerçekleşmişti.

12 aylık birikimli verilere göre Eylül ayı itibarıyla finans hesabından net 1,6 milyar dolar döviz girişi oldu. Bunda doğrudan yatırımların 7,9 milyar dolarlık ve portföy yatırımlarının 1 milyar dolarlık net girişi olumlu yönde yansırken, diğer yatırımlar kaleminde 7,3 milyar dolarlık çıkış etkili oldu.

Uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe Ağustos 2018'den (yüzde 106,3) sonra gerileme göstererek yüzde 62'ye düşerken Eylül ayında 68,7'ye yükseldi. Aynı dönemde reel sektörün borç çevirme oranı da yüzde 97'ye gerilerken Eylül ayında yüzde 100'ün üzerine çıktı.

Uzun Vadeli Borç Çevirme Oranları (%)

Sanayi üretimi hem önceki aya göre hem de geçtiğimiz yılın aynı göre artış gösterdi.

Takvim etkisinden arındırılmış (tea) verilere göre sanayi üretimi Eylül ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 3,4 oranında yükselerek 12 aylık daralmanın ardından ilk kez artmış oldu.

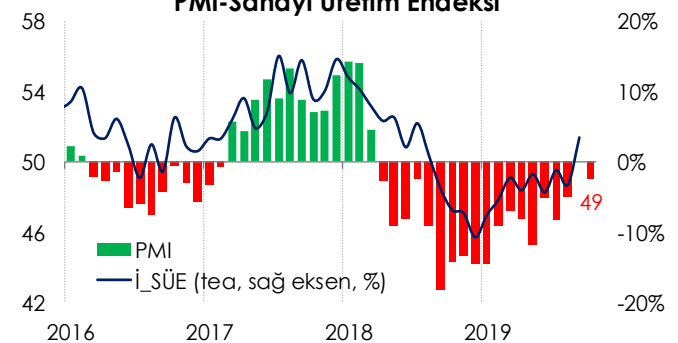
Mevsim etkisinden arındırılmış (mea) verilere göre ise sanayi üretimi Ağustos ayında aylık bazda yüzde 2,7 oranında gerilerken, Eylül ayında yüzde 3,2 oranında artış kaydetti.

Sanayi Üretim Endeksi

Öte yandan, imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Ağustos ayındaki 48 değerinden Eylül ayında 50 seviyesine yükselmişti. Ekim ayında ise 49'a gerileyen PMI endeksi (Eşik değer olan 50'nin altı daralmaya, üstü ise genişlemeye işaret etmekte)

İmalat Sanayi PMI-Sanayi Üretim Endeksi

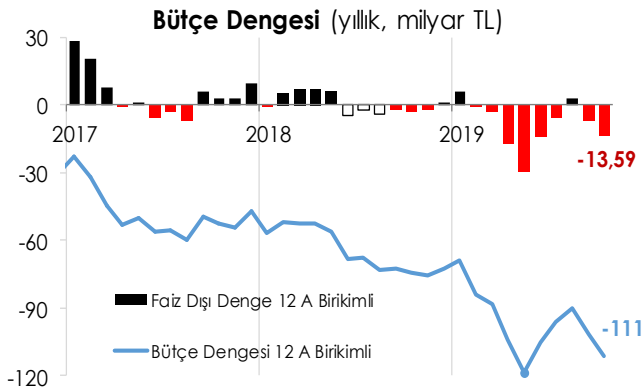
Üretimde azalma olacağına işaret etse de trend itibarıyla daralmanın hız kestiğini de göstermekte.

Sanayi alt grupları incelendiğinde ise Eylül ayı sanayi üretimindeki artışın dayanıksız tüketim malı, sermaye malı ve enerji üretiminden kaynaklandığı görülmekte. Dayanıklı tüketim malı üretimi ise son üç aydır giderek artan oranda gerilemekte.

Merkezi Yönetim Ekim Ayı Bütçe Gerçekleşmeleri

Ekim ayında bütçe giderleri geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 19 oranında artarken bütçe gelirlerinin yüzde 5,2 oranında artış göstermesi neticesinde bütçe açığı 5,4 milyar TL'den 14,9 milyar TL'ye yükseldi. Diğer yandan 2018 yılı Ekim ayında faiz dışı açık 1,2 milyar TL iken bu yıl 8,1 milyar TL'ye çıktı.

Ocak-Ekim döneminde geçen yıl 62,1 milyar TL olan bütçe açığı yüzde 62 artışla bu yılın aynı döneminde 100,7 milyar TL'ye genişlerken, 2,5 milyar TL fazla veren faiz dışı denge, 12,4 milyar TL açığa döndü. 2020-2022 dönemi için hazırlanmış olan Yeni Ekonomi Programı'nda bütçe dengesi gerçekleşme tahmini 2019 yıl sonu için 125 milyar TL olarak belirlenmişti. Böylece yılın ilk 10 ayında revize edilen bütçe hedefinin yüzde 80,6'sı gerçekleştirmiş oldu.

12 aylık birikimli bütçe açığı ve faiz dışı açık ise Mayıs ayında sırasıyla 119 ve 30 milyar TL ile zirveyi gördükten sonra azalış trendine girmişti. Ancak Eylül ayı ile birlikte tekrar artmaya başlamıştı. Ekim ayında da birikimli bütçe açığı 9,5 milyar TL artarak 111,2 milyar TL'ye, faiz dışı denge ise 6,9 milyar TL artarak 13,6 milyar TL'ye yükseldi.

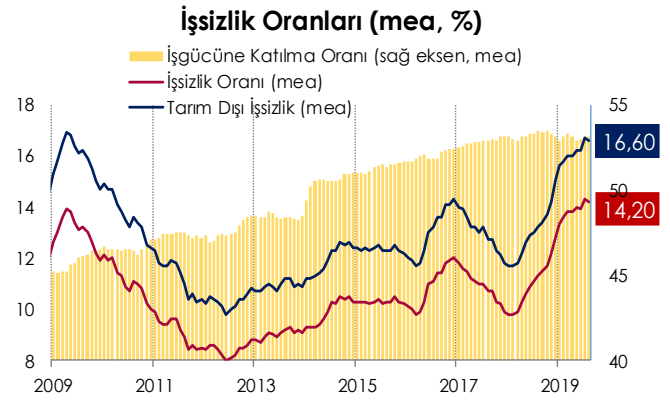
İşsizlik oranı Ağustos ayında yüzde 14'e yükseldi.

Mayıs ayında yüzde 12,8'e gerileyen işsizlik oranı Ağustos'ta yüzde 14'e yükseldi. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı 2018 yılının başında tek hanelerde iken geçen sürede artış göstererek Temmuz'da yüzde 14,3 ve Ağustos ayında da bir

önceki aya paralel olarak yüzde 14,2 seviyesinde gerçekleşti.

2018 yılında ortalama yüzde 20 düzeyinde olan genç nüfustaki işsizlik oranı Ağustos ayında yüzde 27,4 ile 2005'ten bu yana açıklanan serinin en yüksek seviyesine çıktı.

İşsizlik oranındaki gelişmelere bağlı olarak, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre **işsiz sayısı** yaklaşık 1 milyon kişi artarken bunun 191 bini işgücündeki artıştan, 789 bini de istihdamdaki azalıştan kaynaklanmakta.

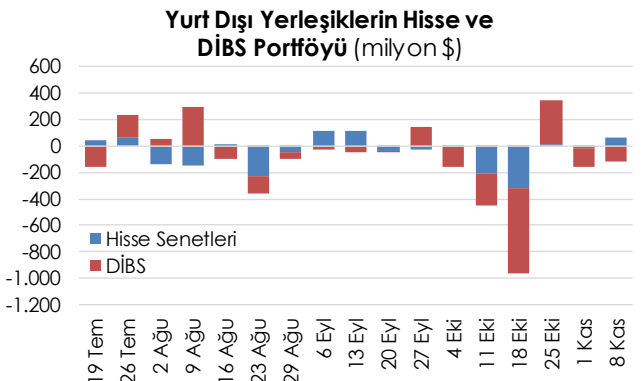

Ağustos ayında tarım dışı istihdamda yıllık bazda 695 bin kişilik azalış kaydedildi. Aralık ayından bu yana yıllık bazda daralan tarım dışı sektörlerdeki istihdam, Ağustos ayında yüzde 2,9 oranında düşüş gösterdi. Bunda inşaat sektöründeki 496 bin, sanayi sektöründeki 179 bin ve hizmet sektöründeki 20 bin kişilik istihdam azalışı etkili oldu. Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarını kapsayan Ağustos ayı işgücü istatistikleri **hizmet sektöründe** ikinci defa yıllık bazda istihdam azalışını ortaya koydu.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

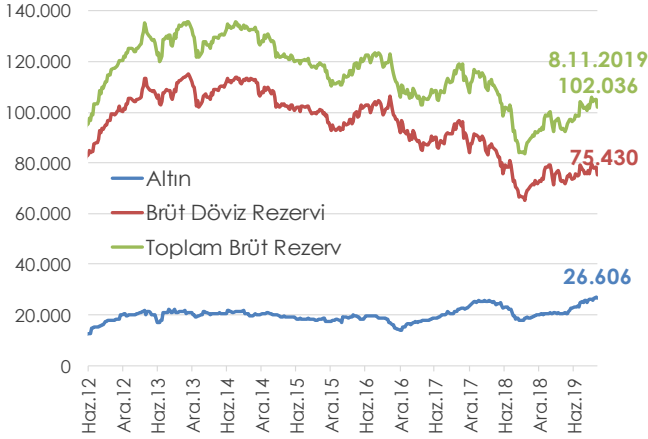
8 Kasım ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 61,2 milyon dolar alış, DİBS piyasasında ise 113,2 milyon dolar satış gerçekleşti.

Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 15,7 milyar dolar DİBS ve 30,4 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 8 Kasım ile biten haftada önceki haftaya göre 294 milyon dolar azalış göstererek 224,6 milyar dolara gerilerken toplam mevduatlar içindeki payı %51,7 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 37 milyon dolar azalırken yurt içi tüzel kişilerde 133 milyon dolar azaldı.

Brüt Rezervler (Milyon \$)

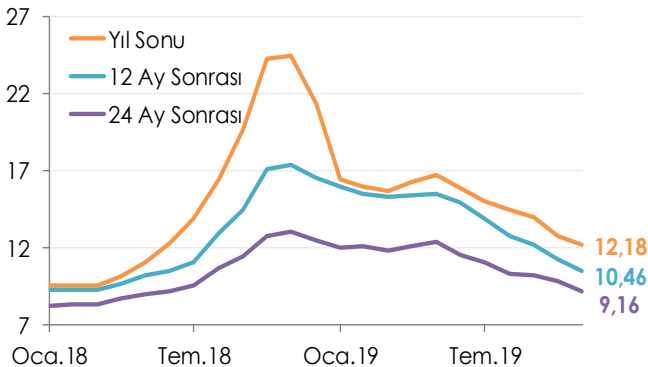

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 2,8 milyar dolar azalışla 75,4 milyar dolara inerken, altın dahil toplam brüt rezervler 3,2 milyar dolarlık azalışla 102 milyar dolara indi. Net rezervler de 1,6 milyar dolar azalarak 34,7 milyar dolar oldu.

TCMB Beklenti Anketi

2019 yıl sonu enflasyon beklentisi Mayıs ayından (yüzde 16,68) bu yana gerileme göstererek yüzde 12,18 olarak gerçekleşti. 2019 yılı enflasyonu için 30 Eylül'de açıklanan YEP öngörüsü yüzde 12 iken, 31 Ekim'de yayınlanan TCMB enflasyon raporundaki yıl sonu tahmini de yüzde 13,9'dan yüzde 12'ye revize edildi. 12 ve 24 ay sonrasına ilişkin enflasyon beklentileri ankette sırasıyla yüzde 10,5 ve 9,2'ye geriledi.

Yıllık Enflasyon Beklentileri (%)

Mayıs ayında 6,43'e çıkan yıl sonu dolar kuru beklentisi, Kasım'da 5,9055 seviyesinde gerçekleşti.

2019 yılı büyüme beklentisi Ocak ayında yüzde 1,4 iken aylar içerisinde gerileyerek Temmuz ayında yüzde -0,02 ile negatife dönmüştü. Ekonomideki beklentilerin pozitifte dönmesiyle 2019 ve 2020 yılları büyüme beklentileri yüzde 0,3 ve yüzde 3,1'e yükseldi.

Gerçekleşen cari denge verilerine paralel olarak yıl sonu cari açık beklentisi Ocak ayındaki 25 milyar dolar açıktan Kasım ayı anketinde 0,6 milyar dolar fazlaya döndü.

Veri Takvimi

18 Kasım 2019 Pazartesi	KV Dış Borç İstatistikleri Konut Satış İstatistikleri
20 Kasım 2019 Çarşamba	Merkezi Yönetim Borç Stoku
21 Kasım 2019 Perşembe	Tüketici Güven Endeksi İnşaat Maliyet Endeksi Haftalık Para Banka İstatistikleri

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	Son 3 Veri		
BÜYÜME					18.Ç4	19.Ç1	19.Ç2
GSYH (milyar USD)	862	863	851	784	186	172	175
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.107	3.701	1.017	921	1.024
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.632			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,8	-2,4	-1,5
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	8,4	9,4	5,7
ENFLASYON (yıllık, %)					Ağu.19	Eyl.19	Eki.19
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	15,01	9,26	8,55
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	13,45	2,45	1,70
İŞGÜCÜ PİYASASI					Haz.19	Tem.19	Ağu.19
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,0	13,9	14,0
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	53,3	53,8	53,9
DÖVİZ KURLARI					Ağu.19	Eyl.19	Eki.19
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,33	76,38	76,95	76,81	76,90
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,80	5,66	5,74
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,44	6,19	6,38
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,12	5,93	6,06
DIŞ TİCARET (ÖTS, 12 aylık, milyar USD)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Dış Ticaret Dengesi	-63,4	-56,1	-76,8	-55,1	-26,4	-26,5	-26,6
İhracat	143,8	142,5	157,0	167,9	170,5	170,7	170,7
İthalat	207,2	198,6	233,8	223,0	196,9	197,2	197,3
Karşılama Oranı (%)	69,4	71,8	67,1	75,3	86,6	86,6	86,5
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Cari İşlemler Dengesi	-32,1	-33,1	-47,3	-27,0	4,7	5,3	5,9
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,8	-3,9	-5,6	-3,2	0,6	0,7	0,8
Finans Hesabı	-22,7	-22,0	-46,7	-7,9	14,9	9,9	9,1
Doğrudan Yatırımlar (net)	-14,2	-10,8	-8,8	-9,4	-9,1	-8,9	-7,9
Portföy Yatırımları (net)	15,5	-6,3	-24,5	3,1	1,0	0,1	-1,0
Diğer Yatırımlar (net)	-12,1	-5,7	-5,2	8,8	24,0	11,5	7,3
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	-1,1	7,3	10,8
Net Hata ve Noksan	9,5	11,1	0,6	19,1	10,2	4,6	3,2
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)					Ağu.19	Eyl.19	Eki.19
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,4	658,8	739,6	819,9
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	69,3	81,5	88,3
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,5	589,5	658,1	731,6
Gelirler	482,8	554,1	630,3	757,8	590,7	653,8	719,2
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,3	432,7	485,3	539,9
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,6	-68,1	-85,8	-100,7
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,3	1,2	-4,3	-12,4
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-1,9	-2,3	-2,5	-2,8
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Merkezi Yönetim							
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	680,8	692,4	701,0
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	535,0	555,9	538,2
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1215,8	1248,3	1239,2
Genel Yönetim					18.Ç4	19.Ç1	19.Ç2
AB Tanımlı Borç Stoku	646,5	738,5	877,9	1121,9	1121,9	1213,4	1283,9
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,6	28,3	28,2	30,1	30,1	31,5	32,2
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.488,1	2.535,1	2.530,6
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	253,3	263,0	259,7
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	135,0	139,9	136,6
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	53,3	53,2	52,6
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,19	17,93	18,44
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	4,57	4,64	4,96